

het Evangelie naar
++ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ++
JOHANNES
Ο ΛΟΓΟΣ
ΤΟΝ ΘΕΟΝ ΠΑΝΤΑ ΔΙΑ ΑΥΤΟΥ ΕΓΕ
ΝΕΤΟ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΑΥΤΟΥ ΕΓΕΝΕΤΟ
ΟΥΔΕΝ. Ο ΕΓΕΘΟΝ ΕΝ ΑΥΤΩ
ΖΩΗΝ ΚΑΙ Η ΖΩΗ ΗΤΙΣΤΙΝ
studie 36

15 maart 2018
Bodegraven

de vorige keer...

- Jezus was verworpen in Jeruzalem;
- hij wijkt uit met de zijnen, buiten het Joodse land (10:40);
- naar de plaats waar Johannes eerst doopte (Bethanië; 1:28);

Bethanië - 'mijn thuis' (?)

Jordaan en de doop:
typen van dood & opstanding

de vorige keer...

- Jezus was verworpen in Jeruzalem;
- hij wijkt uit met de zijnen, buiten het Joodse land (10:40);
- naar de plaats waar Johannes eerst doopte (Bethanië; 1:28);
- velen geloofden daar in hem - géén tekenen (10:42);
- Jezus verneemt dat Lazarus (dood)ziek is maar blijft nog twee dagen in de plaats waar hij was (11:6);

type van de tegenwoordige tijd:

- het Joodse volk in ongelooft
- Christus verblijft onder de natiën:
twee dagen = twee millennia

de vorige keer...

- Jezus was verworpen in Jeruzalem;
- hij wijkt uit met de zijnen, buiten het Joodse land (10:40);
- naar de plaats waar Johannes eerst doopte (Bethanië; 1:28);
- velen geloofden daar in hem - géén tekenen (10:42);
- Jezus verneemt dat Lazarus (dood)ziek is maar blijft nog twee dagen in de plaats waar hij was (11:6);
- daarna keert hij terug naar het Joodse land (11:7).

Na twee dagen keert de Messias terug tot het Joodse volk om het op te wekken; Hos.6:1-3

Johannes 11

¹² De leerlingen dan zeiden tot hen:
Heer, als hij is ingeslapen,
zal hij worden gered.

lees:

dan komt hij er vanzelf weer bovenop

ook een verkeerde conclusie uit Jezus' eerdere
woorden (:4): "deze ziekte is niet tot de dood"

ΕΙΠΑΝ	ΟΥΝ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ	ΑΥΤΩ
-(zij)-zeggen	dan de leerlingen	tot-hem
zeiden	dan De discipelen	tot Hem

ΚΥΡΙΕ ΕΙ	ΚΕΚΟΙΜΗΤΑΙ	ΩΘΗCΕΤΑΙ
Heer !	indien 'hij-is-ter-ruste-gelegd'	'hij-zal-gered-worden
Here	als hij slaapt	zal hij herstellen

Johannes 11

¹³ Jezus nu had het uitgesproken
omtrent zijn dood,
maar zij meenden dat hij het omtrent
de rust van de slaap zei.

ΕΙΡΗΚΕΙ

(hij)-had-uitgesproken

had het bedoeld

ΔΕ

echter

Doch

Ο

de

_

ΙΗΣΟΥΣ

Jezus

Jezus

ΠΕΡΙ

aangaande

van

ΤΟΥ

de

_

ΘΑΝΑΤΟΥ

dood

dood

ΑΥΤΟΥ

van-hem

zijn

Johannes 11

¹³ Jezus nu had het uitgesproken omtrent zijn dood, maar zij meenden dat hij het omtrent de rust van de slaap zei.

hen ontging de slaap als type van de dood...

ΕΚΕΙΝΟΙ ΔΕ ΕΔΟΞΑΝ
diegenen echter -(zij)-menen
zij echter meenden

ΟΤΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΥΠΝΟΥ ΛΕΓΕΙ
dat aangaande de ter-ruste-legging van-de slaap |hij-zegt
dat van de rust van de slaap Hij het... ...bedoelde

Johannes 11

¹⁴ Toen dan zei Jezus ronduit tot hem:
Lazarus stierf.

ΤΟΤΕ	ΟΥΝ	ΕΙΠΕΝ	ΑΥΤΟΙΣ	Ο	ΙΗΣΟΥΣ	ΠΑΡΡΗΣΙΑ
<i>op-dat-moment</i>	<i>dan</i>	<i>-(hij)-zei</i>	<i>tot-hen</i>	<i>de</i>	<i>Jezus</i>	<i>in-vrijmoedigheid</i>
Toen	_	zeide	tot hen	_	Jezus	ronduit

ΛΑΖΑΡΟΣ	ΑΠΕΘΑΝΕΝ
<i>Lazarus</i>	<i>-(hij)-stierf</i>
Lazarus	is gestorven

Johannes 11

¹⁵ En ik verheug mij vanwege jullie,
dat ik daar niet was,
opdat jullie zouden geloven.
Maar laten wij naar hem toe gaan.

nl. om hen een (Goddelijk) teken te tonen

KAI	ΧΑΙΡΩ	ΔΙ	ΥΜΑC	ΙΝΑ	ΠΙCΤΕΥΧΤΕ
en	ik-verheug-mij	vanwege	jullie	opdat	dat-jullie-zullen-geloven
en	het verblijdt Mij	om	u	opdat	gij tot geloof komt

ΟΤΙ	ΟΥΚ	ΗΜΗΝ	ΕΚΕΙ	ΑΛΛ	ΑΓΩΜΕΝ	ΠΡΟC	ΑΥΤΟΝ
dat	niet	ik-was	daar	maar	dat-wij-gaan	naar-toe	hem
dat	niet	Ik... ..geweest ben	daar	maar	laten wij... ..gaan	tot	hem

Johannes 11

¹⁵ En ik verheug mij vanwege jullie,
dat ik daar niet was,
opdat jullie zouden geloven.
Maar laten wij naar hem toe gaan.

Jezus ging naar Lazarus:

- *niet naar 'een stoffelijk overschot';*
- *Lazarus was in het graf - niet in de hemel o.i.d.*

KAI	ΧΑΙΡΩ	ΔΙ	ΥΜΑC	ΙΝΑ	ΠΙCΤΕΥΧΤΕ
en	ik-verheug-mij	vanwege	jullie	opdat	dat-jullie-zullen-geloven
en	het verblijdt Mij	om	u	opdat	gij tot geloof komt

ΟΤΙ	ΟΥΚ	ΗΜΗΝ	ΕΚΕΙ	ΑΛΛ	ΑΓΩΜΕΝ	ΠΡΟC	ΑΥΤΟΝ
dat	niet	ik-was	daar	maar	dat-wij-gaan	naar-toe	hem
dat	niet	Ik... ..geweest ben	daar	maar	laten wij... ..gaan	tot	hem

Johannes 11

¹⁶ Tomas dan, die Didymus wordt genoemd, zei tot zijn medeleerlingen: laten wij ook gaan, om met hem te sterven.

didymus = tweeling (twee > twijfel)

- alleen Johannes vermeld details over Tomas (14:5; 20:24-28)

ΕΙΠΕΝ	ΟΥΝ	ΘΩΜΑΣ	Ο	ΛΕΓΟΜΕΝΟΣ	ΔΙΔΥΜΟΣ	ΤΟΙΣ
-(hij)-zei	dan	Tomas	degene	'gezegd-wordende'	Didymus	tot-de
zeide	dan	Tomas	-	genaamd	Didymus	tot zijn

ΣΥΜΜΑΘΗΤΑΙΣ	ΑΓΩΜΕΝ	ΚΑΙ	ΗΜΕΙΣ	ΙΝΑ	ΑΠΟΘΑΝΩΜΕΝ	ΜΕΤ	ΑΥΤΟΥ
mede-leerlingen	'dat-wij-gaan	ook	wij	opdat	'dat-wij-sterven	met	hem
medediscipelen	Laten... ..gaan	ook	wij	om	te sterven	met	Hem

Johannes 11

¹⁶ Tomas dan, die Didymus wordt genoemd,
zei tot zijn medeleerlingen:
laten wij ook gaan,
om met hem te sterven.

*zijn toewijding was groot
zijn geloof klein...*

ΕΙΠΕΝ	ΟΥΝ	ΘΩΜΑΣ	Ο	ΛΕΓΟΜΕΝΟΣ	ΔΙΔΥΜΟΣ	ΤΟΙΣ
-(hij)-zei	dan	Tomas	degene	'gezegd-wordende'	Didymus	tot-de
zeide	dan	Tomas	-	genaamd	Didymus	tot zijn

ΣΥΜΜΑΘΗΤΑΙΣ	ΑΓΩΜΕΝ	ΚΑΙ	ΗΜΕΙΣ	ΙΝΑ	ΑΠΟΘΑΝΩΜΕΝ	ΜΕΤ	ΑΥΤΟΥ
mede-leerlingen	'dat-wij-gaan	ook	wij	opdat	'dat-wij-sterven	met	hem
medediscipelen	Laten... ...gaan	ook	wij	om	te sterven	met	Hem

structuur Joh.11:17-44

aankomst bij Bethanië (:17,18)

de Joden tegenwoordig (:19)

Martha (:20-22)

opstanding - belofte (:23-27)

aankomst bij Bethanië (:28-30)

de Joden tegenwoordig (:31)

Maria (:32)

opstanding - vervulling (:33-44)

Johannes 11

¹⁷ Toen Jezus dan [aan]kwam, bevond hij dat hij reeds vier dagen in de graftombe was.

vergl. andere opwekkingen:

- dochtertje van Jairus - zojuist gestorven
Mar.5:35
- jongeling van Nain - op weg naar het graf
Lucas 7:12
- Lazarus - reeds vier dagen in het graf

ΕΛΘΩΝ

↓komende

Toen... ..aankwam

ΟΥΝ Ο

dan

dan

Ο

de

_

ΙΗΣΟΥΣ

Jezus

Jezus

ΕΥΡΕΝ

↓hij-vond

bevond Hij

ΑΥΤΟΝ

hem

hij

ΤΕΤΤΑΡΑ

vier

vier

ΗΔΗ ΗΜΕΡΑΣ

reeds dagen

reeds dagen

ΕΧΟΝΤΑ

↓hebbende

dat... ..lag

ΕΝ

in

in

ΤΩ

het

het

ΜΝΗΜΕΙΩ

grafgewelf

graf

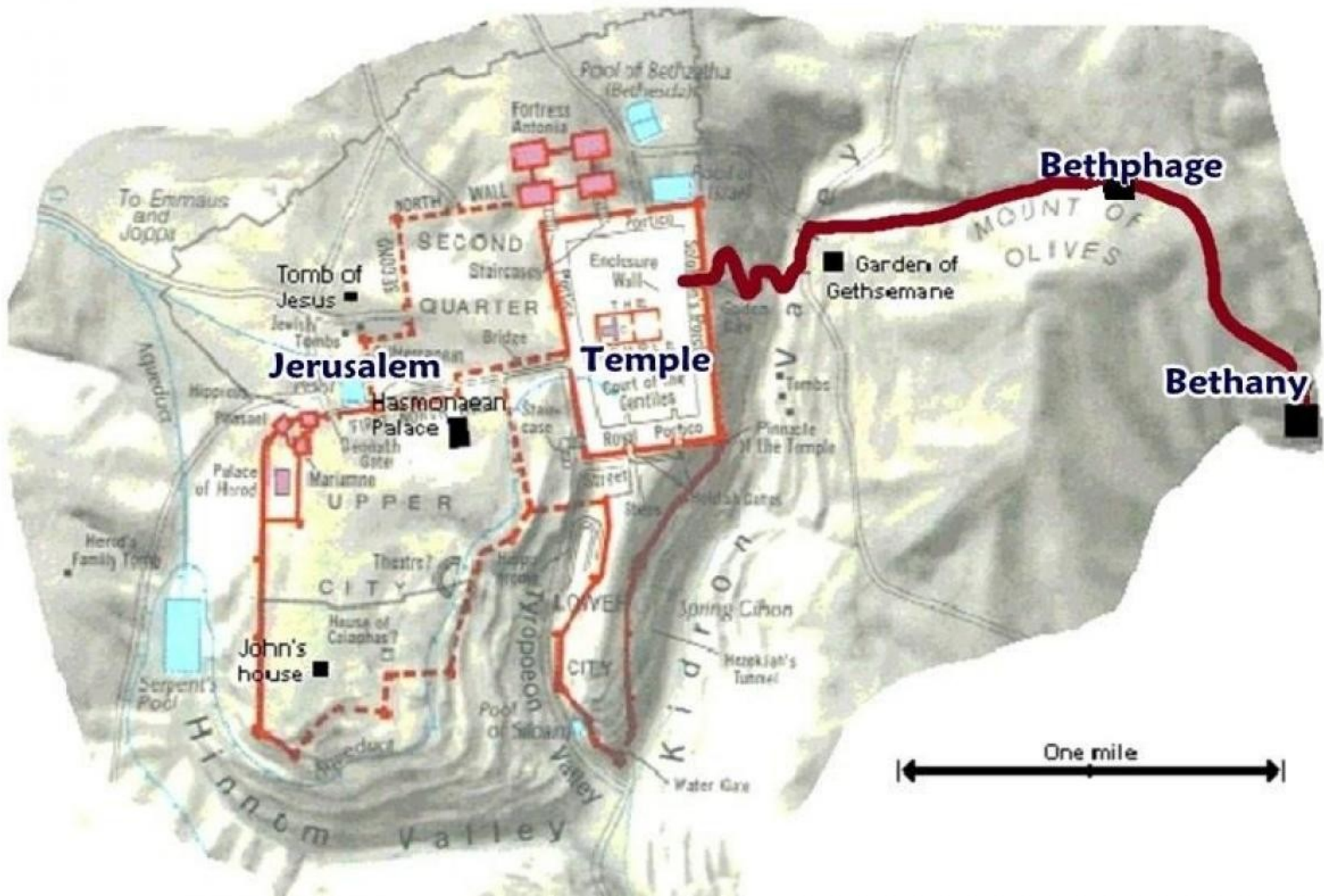
Johannes 11

¹⁸ Betanië nu was nabij Jeruzalem,
ongeveer vijftien stadiën daar vandaan.

1 stadie = 185 meter
= een Olympische renbaan (1Kor.9:24)
15 stadiën = 2775 meter

ΗΝ	ΔΕ	Η	ΒΗΘΑΝΙΑ	ΕΓΓΥΣ	ΤΩΝ	ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ
-(zij)-was	echter	het	Betanië	nabij	de	Jeruzalem
was... ..gelegen	nu	_	Betanië	dicht bij	_	Jeruzalem

ΩΣ	ΑΠΟ	ΣΤΑΔΙΩΝ	ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ
ongeveer	van-af	stadiën	vijftien
ongeveer	op een afstand van	stadiën	vijftien

Bethphage

■ Garden of Gethsemane

Bethany

Jerusalem

Temple

One mile

Bethanië:

Mar.11:1

En toen zij dicht bij Jeruzalem kwamen, bij Betfage en Betanie aan de Olijfberg, zond Hij twee van zijn discipelen uit,

Lucas 19:29

En het geschiedde, toen Hij dicht bij Betfage en Betanie kwam, bij de berg, genaamd Olijfberg, dat Hij twee van zijn discipelen uitzond...

Lucas 24:50,51

En Hij leidde hen naar buiten tot bij Betanie en Hij hief de handen omhoog en zegende hen. En het geschiedde, terwijl Hij hen zegende, dat Hij van hen scheidde.

Johannes 11

¹⁹ Velen nu vanuit de Joden waren naar Martha en Maria gekomen om hen te troosten omtrent de broer.

kennelijk een vooraanstaande, rijke (?) familie:

- grote belangstelling;
- kostbare nardusolie (:12:3);
- gelegd in een graftombe = grafmonument

ΠΟΛΛΟΙ	ΔΕ	ΕΚ	ΤΩΝ	ΙΟΥΔΑΙΩΝ	ΕΛΗΛΥΘΕΙΣΑΝ	ΠΡΟΣ	ΤΗΝ
velen	echter	van-uit	de	Joden	(zij)-waren-gekomen	naar-toe	de
Velen	_	uit	de	Joden	waren... ..gekomen	tot	_

ΜΑΡΘΑΝ	ΚΑΙ	ΜΑΡΙΑΜ	ΙΝΑ	ΠΑΡΑΜΥΘΗΣΩΝΤΑΙ	ΑΥΤΑΣ	ΠΕΡΙ	ΤΟΥ	ΑΔΕΛΦΟΥ
Marta	en	Maria	opdat	dat-zij-zullen-troosten	hen	om	de	broer
Marta	en	Maria	om	te troosten	haar	over	haar	broeder

Johannes 11

²⁰ Als Martha dan hoorde dat Jezus kwam,
ging zij hem tegemoet
maar Maria was gezeten in het huis.

typerend voor karakterverschil tussen beide vrouwen (vergl. Luc.10:40-42:

- Martha impulsief en actief*
- Maria in rust*

H	OYN	ΜΑΡΘΑ	ΩC	ΗΚΟΥCΕΝ	ΟΤΙ	ΙΗCΟΥC	ΕΡΧΕΤΑΙ	ΥΠΗΝΘΗCΕΝ
de	dan	Marta	als	-zij-hoort	dat	Jezus	!(hij)-komt~	-zij-gaat-tegemoet
_	nu	Marta	Toen	hoorde	dat	Jezus	kwam	ging zij... ..tegemoet

ΑΥΤΩ	ΜΑΡΙΑΜ	ΔΕ	ΕΝ	ΤΩ	ΟΙΚΩ	ΕΚΑΘΕΖΕΤΟ
hem	Maria	echter	in	het	huis	-(zij)-was-gezeten-zijnde~
Hem	Maria	doch	in	_	huis	bleef... ..zitten

Johannes 11

²¹ Martha dan zei tegen Jezus:
indien u hier was,
zou mijn broer niet gestorven zijn.

meer een vaststelling dan verwijt

ΕΙΠΕΝ	ΟΥΝ	Η	ΜΑΡΘΑ	ΠΡΟΣ	ΤΟΝ	ΙΗΣΟΥΝ	ΚΥΡΙΕ	ΕΙ
-(zij)-zei	dan	de	Marta	naar-toe	de	Jezus	Heer !	indien
zeide	dan	_	Marta	tot	_	Jezus	Here	indien

ΗΣ	ΩΔΕ	ΟΥΚ	ΔΝ	ΑΠΕΘΑΝΕΝ	Ο	ΑΔΕΛΦΟΣ	ΜΟΥ
-jij-was	hier	niet	ooit	-(hij)-stierf	de	broer	van-mij
Gij... ..geweest waart	hier	niet	zou	gestorven zijn	_	broeder	mijn

Johannes 11

²² Maar ook nu weet ik,
dat wat u ook maar aan God verzoekt,
God zal het u geven.

*ze wist (kennelijk) van de
eerdere opwekkingen in Galilea*

ΑΛΛΑ]	ΚΑΙ	ΝΥΝ	ΟΙΔΑ		ΟΤΙ	ΟΧΑ	ΑΝ
maar	ook	nu	ik-heb-waargenomen		dat	zoveel-als	ook-maar
-	Ook	nu	weet ik		dat	al wat	-

ΑΙΤΗΧΗ		ΤΟΝ	ΘΕΟΝ	ΔΩΣΕΙ	ΟΙ	Ο	ΘΕΟΣ
dat-jij-zal-verzoeken~		de	God	(hij)-zal-given	aan-jou	de	God
Gij... ...begeert		van	God	geven zal	U	-	God

Johannes 11

²³ Jezus zei tot haar:
jouw broer zal opstaan.

dubbelzinnig...
wanneer?!

ΛΕΓΕΙ	ΑΥΤΗ	Ο	ΙΗΣΟΥΣ	ΑΝΑΣΤΗΣΕΤΑΙ	Ο	ΑΔΕΛΦΟΣ	ΣΟΥ
(hij)-zegt	tot-haar	de	Jezus	(hij)-zal-opstaan~	de	broer	van-jou
zeide	tot haar	_	Jezus	zal opstaan	_	broeder	Uw

Johannes 11

²⁴ Martha zei tot hem:
ik weet dat hij zal opstaan
in de opstanding in de laatste dag.

vier keer eerder gebezigd door Johannes:

- 6:39,40,44,54
- verwijst niet 'de grote witte troon'; dan zijn hemel en aarde reeds voorbij (Openb. 20:11)
- verwijst naar de laatste dag van Dan.12:

ΛΕΓΕΙ	ΑΥΤΩ	Η	ΜΑΡΘΑ	ΟΙΔΑ		ΟΤΙ	ΑΝΑΘΗCΕΤΑΙ
(zij)-zegt	tot-hem	de	Marta	ik-heb-waargenomen	dat	dat	'hij-zal-opstaan'
zeide	tot Hem	_	Marta	Ik weet		dat	hij zal opstaan

ΕΝ	ΤΗ	ΑΝΑΘΗCΕΙ	ΕΝ	ΤΗ	ΕCΧΑΤΗ	ΗΜΕΡΑ
in	de	opstanding	in	de	laatste	dag
bij	de	opstanding	ten	_	jongsten	dage

Daniël 12

¹¹ En van de tijd af
dat het dagelijks offer wordt gestaakt
en een gruwel wordt opgericht,
die verwoesting brengt,
zijn het duizend tweehonderd en negentig dagen;
¹² welzalig hij die blijft verwachten en
duizend driehonderd vijfendertig dagen bereikt.
¹³ Maar jij (=Daniël),
ga het einde tegen,
en jij zult rusten
en opstaan tot uw bestemming
aan het einde der dagen.

= 1335-ste dag!

dagelijks offer gestaakt
en afgodsbeeld opgericht

grote verdrukking

1260

30

45

verschijning op de Olijfberg
1290 dagen
1335 dagen

Johannes 11

²⁵ Jezus zei tot haar:

ik ben de opstanding en het leven,
wie in mij gelooft zal leven,
ook indien hij zou sterven.

*Jezus anticipeert hier op zijn eigen
aanstaande opstanding (vergl. 7:39):
hij is het opstandingsleven! vergl.
• het levende water (4:10)
• het leven brood (6:51)*

ΕΙΠΕΝ	ΑΥΤΗ	Ο	ΙΗΣΟΥΣ	ΕΓΩ	ΕΙΜΙ	Η	ΑΝΑΤΑΧΙΣ	ΚΑΙ	Η	ΖΩΗ
-(hij)-zei	tot haar	de	Jezus	ik	!(ik)-ben	de	opstanding	en	het	leven
zeide	tot haar	_	Jezus	Ik	ben	de	opstanding	en	het	leven

Johannes 11

25 Jezus zei tot haar:
ik ben de opstanding en het leven,
wie in mij gelooft zal leven,
ook indien hij zou sterven.

nl. in de opstanding

aeonisch leven (zie :26)

= "de opstanding van leven" (5:29)

= "de eerste opstanding" (Openb.20:6)

= vóór de duizend jaren (Openb.20:5)

O	ΠΙΣΤΕΥΩΝ	ΕΙΣ	ΕΜΕ	ΚΑΝ	ΑΠΟΘΑΝΗ	ΖΗΣΕΤΑΙ
degene	↓gelovende	tot-in	mij	ook-indien	↓dat-hij-sterft	↓(hij)-zal-leven~
wie	gelooft	in	Mij	ook al	is hij gestorven	zal leven

Johannes 11

²⁶ En ieder die leeft en gelooft in mij,
zou zeker niet sterven tot in de aeon.
Geloof jij dit?

ΚΑΙ	ΠΑΣ	Ο	ΖΩΝ	ΚΑΙ	ΠΙΣΤΕΥΩΝ	ΕΙΣ	ΕΜΕ
en	elke	degene	levende	en	gelovende	tot-in	mij
en	een ieder	die	leeft	en	gelooft	in	Mij

ΟΥ	ΜΗ	ΑΠΟΘΑΝΗ	ΕΙΣ	ΤΟΝ	ΑΙΩΝΑ	ΠΙΣΤΕΥΕΙΣ	ΤΟΥΤΟ
niet	toch-niet	dat-hij-sterft	tot-in	de	aeon	jij-gelooft	dit
niet	_	zal... ..sterven	in	_	eeuwigheid	gelooft gj	dat

Johannes 11

²⁶ En ieder die leeft en gelooft in mij,
zou zeker niet sterven tot in de aeon.
Geloof jij dit?

= ontvangt leven dat heel de aeon blijft

ΚΑΙ	ΠΑΣ	Ο	ΖΩΝ	ΚΑΙ	ΠΙΣΤΕΥΩΝ	ΕΙΣ	ΕΜΕ
en	elke	degene	levende	en	gelovende	tot-in	mij
en	een ieder	die	leeft	en	gelooft	in	Mij

ΟΥ	ΜΗ	ΑΠΟΘΑΝΗ	ΕΙΣ	ΤΟΝ	ΑΙΩΝΑ	ΠΙΣΤΕΥΕΙΣ	ΤΟΥΤΟ
niet	toch-niet	dat-hij-sterft	tot-in	de	aeon	jij-gelooft	dit
niet	_	zal... ..sterven	in	_	eeuwigheid	gelooft gjj	dat
